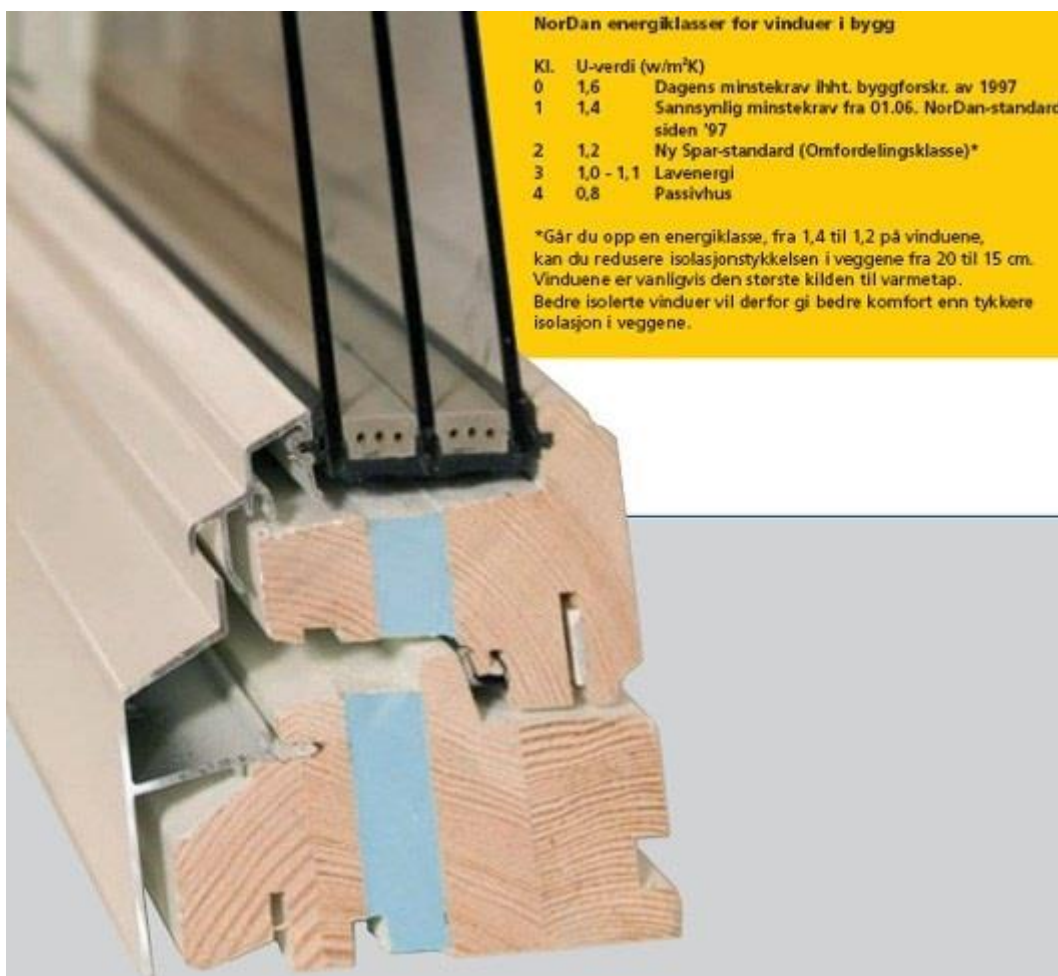

Hei

Vi endrer ikke vindustype. At det er alukledde vinduer (Ntech) endrer hverken utforming, form eller fasong på vinduene. Nordan Ntech-vindu har samme utførelse som vanlig trevindu. Det vil bli bruk et uttrykk/design på vinduene som heter «Classic» og er eksakt samme designet som på eksisterende vinduer (også det Nordan-vindu). Ntech-vindu har fortsatt trekjerne og eneste forskjellen er at utvendig ramme og midtstolpe er av et tynt aluminiumbeslag, se figur 1 og 2. Eksisterende vindu har også utvendig vannbeslag i aluminium i nedre del, se figur 3. Innvendig er det fortsatt treverk i både omramming, midtstolpe og sprosser (altså ingen endring innvendig). Ntech er noe helt annet enn helaluminiumsvindu som fort kan dras forvekslinger med jf. ordlyden *aluminium*. Ntech er fortsatt definert som vindu i trematerialer, så materialbruken endres ikke. Selv om det brukes Ntech vil vinduene utformes med samme glassmål og øvrige mål og dimensjoner som eksisterende vinduer, og vindusomrammingen reetablers i samsvar med dagens utseende. Dette er i tråd med vilkår kommunen har satt hos andre regionalt vernede bygninger.

Figur 1: Tverrsnitt av Nordan Ntech vindu. Vinduet er med trekjerne med utvendig aluminiumbeslag for økt beskyttelse mot ytre påvirkninger.

Figur 2: Prinsippskisse Nordan Ntech med trekjerne.

Eksisterende vinduer er malt med oljemaling fra fabrikk. Nye vinduer fra Nordan leveres nå kun med akrylmaling for å oppfylle de nye miljøstandardene. Akrylmaling er ikke like holdbart som oljemaling og krever hyppigere vedlikehold. Det er heller ikke mulig å selv male et dekningsstrøk med oljemaling over akryl uten stor risiko for at malingen «koker/flasser». Dvs. at det ikke er mulig å bytte likt mot likt slik kommunen ønsker det. Nordan opplyser i FDV-dokumentasjonen at med det harde klimaet vi har her må det på vanlige trevinduer påregnes at vinduene må males hvert 5 år for å opprettholde garantien og forventet levetid. Dette stemmer godt overens med vår erfaring, se figur 3-6. Til og med inne i vinduskarmen har været slitt vekk oljemalingen, se figur 5. Av figur 6 ser man at vann også har klart å trenge igjennom treverket slik at fukt står i vindusposten innvendig. Aluminiumsbekledningen beskytter treverket ikke bare mot direkte værpåvirkning, men også mot UV-stråling som bidrar til lengre levetid ytterligere. Undersøkelser viser at dette er det beste valget både for miljøet og med tanke på langsiktige vedlikeholdskostnader.

Figur 3: Nærbilde av eksisterende vindu som viser slitasje fa år etter vedlikehold (ca. 7 år). På bildet vises også at eksisterende vinduer har aluminiumbeslag i nedre del.

Figur 4: Nærbilde som viser holdbarheten til eksisterende aluminiumssprosse (ubehandlet siden vinduet var nytt i 1995) vs. trevek vedlikeholdt for ca. 7 år siden.

Figur 5: Nærbilde av værslitasje inne i vinduskarm.

Figur 6: Bilde av innvendige fuktskader på eksisterende vinduer pga. vann gjennom tregning til "vanlig" trevindu

Vi skal ha selvrensende vinduer pga. at hver gang det er mer enn 12sek/m vind, noe det nesten er ukentlig, legger det seg et grått saltlag på vinduene. For at selvrensingen skal fungere uten at det blir en grå saltrand under hver sprosse, må det renne vann bak srossene. Derfor skal vi ha løse sprosser. Løse sprosser ligger 1-2mm utenfor glasset, noe som tilsvarer tykkelsen på dobbelsidige tapen er på dagens aluminiumssprosser. Løse sprosser endrer ikke noe på vinduets uttrykk. Det vil ikke være synlig verken fra innsiden eller utsiden.

Vi vil bemerke i forhold til naborapporten fra Forsvarsbygg som beskriver hvilke tiltak som skal utføres på huset, skal det i utgangspunktet monteres 8 stk lydventiler, se figur 6. Disse lydventilene er ikke særlig pene å se på verken innenfra eller utenfra. I tillegg er det svært mange feil/mangler på disse ved at fukt og slagregn trenger inn i husene. Erfaringer og termofotografering fra andre hus som har montert disse, har fått et kaldere hus og økte fyringsutgifter for å opprettholde innetemperaturen. I det værharde klimaet vi har her, ser vi at lydventiler vil fungere dårlig. Derfor bytter vi ut lydventiler med balansert ventilasjon som legges skjult inne i huset. Dette er vesentlig dyrere og vi huseiere må selv bekoste mellomlegget. For vår del er det her snakk om en ekstrakostnad på 95.000,- bare for ventilasjonsanlegget. Til gjengjeld klarer vi da å opprettholde bygningens originale uttrykk og gjennom dette bidrar til å kompensere det lille negative konsekvenser Ntech vindu vil ha.

Ventiler montert i boliger som får støytiltak på Ørland.

Figur 7: Støyventiler som opprinnelig skulle benyttes (bilde fra www.orlandstoy.no)

Alle disse endringene/tilleggene er det vi som huseiere selv som skal bekoste. I utgangspunktet er det her snakk om en ekstrakostnad for huseier på ca. 481.000,- som er naturlig å utføre når vinduer skal skiftes. Vår eiendom består av en stor bygningsmasse som er kostbart å vedlikeholde. Det røffe klimaet her ved Nesset gjør at slitasjen og vedlikeholdshyppigheten er større enn de aller fleste andre steder i Ørland kommune. Alle

våre bygg på eiendommen er underlagt regionalt vern. Dette medfører store ekstrakostnader mtp. sterke begrensninger mot eiendomsutvikling, landbruksvirksomhet og bygningsmuligheter. Med den restriktive holdningen som nå signaliseres, føler vi ikke lengre er herre i vårt eget hus. Huseier ble aldri i verneprosessen informert om konsekvensene av vernet. På et allmennmøte 30.10.2018 for vernede bygninger arrangert av kommunen, informerte sentrale personer (Daniel Johansen og Thomas Engen) at de som ble boende igjen i rød støysone med verna bygg ikke kom til å merke noen praktisk forskjell. Vi ble fortalt at vernet hadde til hovedmål at Forsvarsbygg ikke skulle få lov til å rive innløste bygg, og på den måten bli tvunget til å vedlikeholde disse etter gammel håndverkskunst som koster 2-3 ganger så mye. Vi har undersøkt med fylkeskommunen for tilskudd, men kan i beste fall få dekket bare 1/3 av ekstrakostnaden. Resterende må huseier bekoste.

De aller fleste vernede byggene er fra 1800-tallet. Vårt hus er det aller yngste av de vernede bygningene, oppført i 1939 (ingen vernede bygninger fra krigens utbrudd eller nyere). Det er stor forskjell på bygg oppført tilbake mot 1850-tallet og et ikke SEFRAK-registrert bygg fra andre kvartal av det 20. århundre. Det nyeste verna bygget vil naturlig nok ha et mer moderne uttrykk fra opprinnelsen av enn det eldste bygget vil ha. Vinduene som skal byttes er relativt nye (fra 1995) og har ingen kulturhistorisk verdi. Til sammenlikning var vinduene før 1995 av typen «husmorvindu» uten sprosser, se figur 8. En tilbakeføring til forrige vindusform vil etter vår oppfatning virke mot sin hensikt.

Figur 8: Bilde av vindu som stod i huset før 1995.

Bygningen avviker fra tradisjonell trønderlån ved at den er bredere. Dette er bekreftet i registreringsrapport fra Ørland kommune datert 11.11.2015 (registrert av Silje Taftø

Petersen og Daniel Johansen). I rapportens konkluderes det med at byningenes mest verdifulle element er hvordan gårdstunet fremstår i kulturlandskapet og hvordan det framstår fra sjøen og når man kjører langs de nordligste veiene i kommunen. Det er hvordan bygningene sin silhuett mot horisonten framstår i kulturmiljøet som er fremhevet som essensen i bevaringsverdien. Vi kan ikke se at Ntech vinduer setter hensikten bak vernet vesentlig til side da man må nesten ta og kjenne på vinduene for å se forskjellen. Fordelene med holdbarheten til Ntech på det stedegne klimaet anses å være klart større enn ulempene en tillatelse vil gi.

Mvh

Svein Erik Morseth